

WAT GING VOORAF AAN DE UITSPRAAK VAN HET HVJ?

Het Hof Amsterdam was net als de Rechtbank Amsterdam van oordeel dat de Nederlandse rechter niet bevoegd is om over deze kwestie te oordelen. Volgens het Hof is de financiële schade weliswaar in Nederland geleden, maar dienen er aanvullende bijzondere omstandigheden voorhanden te zijn, alvorens de Nederlandse rechter bevoegd te verklaren. Die bijzondere omstandigheden “waaruit een band met Nederland kan worden afgeleid”, waren niet aanwezig volgens het Hof.

De VEB ging in cassatie tegen het oordeel van het Hof. A-G Vlas, tevens hoogleraar Internationaal Privaatrecht, adviseerde de Hoge Raad in zijn conclusie van 9 februari 2019 om prejudiciële vragen te stellen aan het HvJ. De Hoge Raad heeft dit advies in zijn arrest van 14 juni 2020 overgenomen. Op 12 mei 2021 kwam het antwoord van het HvJ.

WAT WAS DAT ANTWOORD?

Het HvJ komt in het arrest tot de conclusie dat de Nederlandse rechter niet bevoegd is omdat: “[...] het feit dat op een beleggingsrekening rechtstreeks zuiver financiële schade ontstaat die het gevolg is van beleggingsbeslissingen die zijn genomen onder invloed van wereldwijd gemakkelijk toegankelijke maar onjuiste, onvolledige en misleidende informatie van een internationale beursgenoteerde vennootschap, het niet mogelijk maakt om uit hoofde van het intreden van de schade uit te gaan van de internationale bevoegdheid van een rechterlijke instantie van de lidstaat waar de bank of beleggingsonderneming gevestigd is waarbij de rekening in het register is ingeschreven, wanneer die vennootschap niet onderworpen was aan wettelijke openbaarmakingsverplichtingen in die lidstaat.”

De beleggingsrekening waarop de aandelen worden gehouden, biedt daarvoor een

De VEB daagde BP in april 2015 voor de rechter vanwege misleiding voor en na de olieramp in de Golf van Mexico in 2010.

onvoldoende aanknopingspunt, aldus het HvJ: “[...] de criteria die verband houden met de woonplaats en met de plaats waar de effectenbezitters een rekening aanhouden, [stellen] de emitteerende vennootschap in dat geval namelijk niet in staat om te anticiperen op de vaststelling van de internationale bevoegdheid van de gerechten waarvoor zij zou kunnen worden opgeroepen, [...] – teneinde het rechtszekerheidsbeginsel te waarborgen – de mogelijkheid te vermijden dat de verweerder wordt opgeroepen voor een gerecht van een lidstaat dat voor hem redelijkerwijs niet voorzienbaar was.”

WAT ZIJN DE GEVOLGEN VOOR BELEGGERS?

Door het arrest kan de VEB in principe niet procederen in Nederland tegen buitenlandse

beursvennootschappen die geen wettelijke openbaarmakingsverplichtingen in Nederland hebben. Als het op beleggersbescherming aankomt, is dit een stap achteruit.

VEB-directeur Paul Koster liet als reactie op het arrest weten: “Het is voor Nederlandse en Europese beleggers van belang dat ze hun recht kunnen halen als ze gedupeerd worden door beursgenoteerde ondernemingen. De schade is door de beleggers op hun Nederlandse beleggingsrekening geleden en het Nederlandse rechtssysteem is bij uitstek geschikt daarover te oordelen. Voor de VEB waren er meer dan voldoende aanknopingspunten om in Nederland tegen BP en ook tegen Volkswagen te procederen.”

Het HvJ wijst in het arrest nadrukkelijk op het rechtszeker-

DIT ARREST IS DE KOMENDE JAREN VOER VOOR JURISTEN EN POLITICI